

CÂU CHUYỆN THẦY TRÒ

(Tâm Bút)

Trời gió thật mạnh. Điều này đã được thông báo từ Đài Khí Tượng ngày hôm trước, vậy mà cũng không lường được cái độ mạnh của gió như hôm nay.

Buổi học sáng Chủ nhật Oct 28/2019 bắt đầu lúc 8 giờ. Nhìn qua cửa sổ, Tường Vy nói:

“Mùa thu đã đến!”

Tôi tiếp lời:

“Mùa thu đến, theo sau là mùa đông, biểu tượng cho tuổi già rục rã. Nhìn lá rơi lại nhớ câu văn của Nhất Linh trong *Đôi Bạn*: ‘*Lạy Trời cho gió lên!*’ Ngày xưa đọc câu đó, thấy lãng mạn thích thú bao nhiêu thì bây giờ nghe gió thổi lại thấy sợ bấy nhiêu.”

Xen kẽ giữa một bài chính tả dài 24 chặng (48 mesures, trích từ bản *Ah! Vous dirai-je, Maman* của Mozart) là các câu chuyện trên nhiều đề tài được đưa ra giữa đám thầy trò, đặc biệt đề tài về Cái Chết.

Những khuôn mặt tinh anh nhìn tôi. Tôi cười:

“Nói thật, Cô rất chán đời, từ trẻ đã thế. Dù vậy, trong Cô luôn luôn có một ý thức trách nhiệm rất mạnh. Cứ thế mà nội tâm lúc nào cũng trong trạng thái bị xung đột.”

Những đôi mắt sáng lên ánh hiếu kỳ.

Tôi kể:

“Năm 1972, ở Dalat, Cô có cô bạn thân. Một bữa bỗng nghe tin cô ta tự tử chết ở thác Datangla, cách Dalat 3km trên đường xuống Sài Gòn. Theo một bà bán quán đầu đèo kể lại thì một chiều, khoảng 3 giờ, một chiếc xe lam từ hướng Dalat đến, dừng lại cho cô bạn xuống. Thấy chiếc xe lam đã chạy mà cô ta cứ làm lũi cúi đầu đi về hướng thác, bà bán quán hỏi thì nghe cô đáp: ‘Đi tìm thằng em chơi thác với lũ bạn chưa về.’”

Hồi lâu không thấy cô ta trở lên, bà bán quán lần xuống, đến Vực Tử Thần là nơi nước đổ mạnh nhất, thấy cô đang ngồi trên một ghềnh đá, vẻ đăm chiêu, hai chân bỏ thõng. Bà ta biết là cô này đang sắp tự tử, định đến kéo lên nhưng rồi sợ cô ta kéo ngược trở lại. Ngần ngừ một hồi, bà lần bước lên bên kia đồi, nơi có lính VNCH đóng quân, cầu cứu.

Lúc mọi người xuống đến vực tử thần đã không còn thấy cô bạn nữa; một chiếc khăn tay màu trắng được chặn bởi một hòn đá, nằm trên cỏ, trên có viết lời vĩnh biệt gia đình.

Năm 1973, Cô chán đời quá, một bữa dẫn San đến thác Datangla. Lúc đó chỉ mới 10 giờ sáng mà đã thấy núi rừng âm u ghê lắm. Đứng nhìn lên chỗ cô bạn đã ngồi, suy nghĩ tới cô ấy hồi lâu. Đến chừng nhìn lại San, thấy đẹp như một thiên thần, tự nhiên Cô rùng mình, nghĩ, mình có thể giết mình chứ không có quyền giết con mình. Thế là lòi San bước vội như ma đuổi. Xuống thì dễ, đi lên khó, vậy mà khi đi lên Cô lại thấy nhanh hơn đi xuống.”

Chris bày tỏ:

“Cái thác âm u mà cái lòng đang rũ rượi thì đến đó, tự nhiên mình chỉ muốn chết!”

Vani kêu:

“Tức là Cô phải sống! Cô phải sống, có phải bài đó của Khải Hưng không Cô?”

Tôi gật:

“Anh Phải Sống, truyện ngắn của Khải Hưng.”

Vani:

“Nghe Cô kể thì thấy tâm tư Cô lúc đó đáng sợ quá.”

Tôi trầm giọng:

“Mấy bữa nay càng đáng sợ hơn nữa. (Cười). Những người nghệ sĩ bề ngoài sống động bao nhiêu thì bên trong trống rỗng u buồn bấy nhiêu. Cô là type người như vậy. Tuy nhiên luôn luôn Cô tự tìm cho mình một lối thoát. Bất cứ ai cũng cần phải có riêng một lối thoát. Lối thoát của Cô, nhiều người KHÔNG HIỂU. Dưới mắt họ, chỉ vật chất là đáng giá, vì vậy họ không bao giờ hiểu được tại sao Cô cứ cúi đầu trên các trang viết, tại sao Cô cứ miệt mài theo từng bản nhạc với các hợp âm ở khuya thứ Bảy để dự bị cho buổi học mỗi sáng Chủ nhật được chu toàn.”

Tôi nhìn đám học trò, nghe một nỗi ám lan tràn tâm thức trong tiếng rền của gió. Từng khuôn mặt người lớn hằng tuần vẫn ngồi nghe các lời phân tích về âm nhạc (lẫn văn chương) của tôi bằng thái độ của những đứa con nít thông minh và hiếu học. Cái duyên thầy trò quả là kỳ cục!

Tôi nói:

“Mọi sự trên đời đều chỉ nằm trong hai chữ Duyên Nghiệp.”

(Thốt câu này, lại rung động trái tim mà nhớ Uyên Thao, không biết hồi này anh sống chết ra sao? Nỗi nhớ khởi đi từ đầu buổi học khi đưa ra bản nhạc *Đừng Xa Nhau* của Phạm Duy để phân tích về cái hay của chữ nghĩa và âm nhạc. Đó là bản được “đặt tên” cho Uyên Thao từ năm 2003).

Tôi tiếp:

“Trong 34 năm ở Mỹ, Cô có nhiều lớp học trò đến rồi đi, học rồi nghỉ, nhưng đa phần giữa Cô và họ chỉ kết tụ quanh chữ Nghiệp. Cái Nghiệp “bán cháo phở” vừa khó nhọc lẫn vừa bạc bẽo. Chỉ gần một năm nay mới gọi là Duyên khi Cô được trao gửi sự hiểu biết hạn hẹp của mình đến các con và được các con làm những người bạn, ngồi nghe những chia sẻ. Đó là lối thoát tự Cô tìm kiếm để vượt qua những phút giây trống rỗng rất nguy hiểm.”

Tôi kết luận:

“Chẳng có gì là vĩnh cửu trên cõi đời này. Hiện tại ngày hôm nay rồi sẽ trở thành quá khứ ở ngày mai. Chỉ mong một lần nhớ lại, cả thầy lẫn trò đều giữ được trên môi cái cười rung cảm theo kỷ niệm. Cái Nghĩa đi sau cái Tình. Nghĩa thầy trò cũng thế. Đó mới chính là điều tồn tại, làm giàu tâm hồn mỗi người trong chúng ta. “

Câu chuyện thầy trò lửng lơ y hệt tâm trạng lửng lơ của tôi trong tiếng gió vẫn rền dữ dội sau khi tan lớp. Ngồi đọc lại bài viết về cái chết của Púshkin để tìm cho mình một chút bình yên trong nỗi tiếc thương một bậc tài hoa.

(...)

[]

Trần Thị Bông Giây
(Bài đọc lại đêm 20 tháng Tư 2021)

[]

Bình luận:

(Tâm trạng hai ngày qua thật trống rỗng. Hôm nay, April 22/2021, sau khi đăng bài trên thì nhận liền thư hai độc giả:

1/ Nguyễn Văn Hùng Hà Nội

gửi lúc 1 giờ khuya:

Con mong cô được bình an. Con đã sống trong kiếp mù lòa 36 năm. Và sẽ dài hơn nữa. Nhưng con thấy thanh thản và luôn đón nhận như một món quà mà Chúa ban tặng cô à. Cố lên cô nhé! Cô con mình đi cho trọn kiếp người, để không hoài phí những lời Mẹ ru. Cô nhỉ?

TTBG:

Đọc lời con, cô thương quá. Không biết làm gì hơn ngoài chuyện RÁNG viết hoài, viết hoài cho con đọc, như một hình thức đưa tay cho con nắm để hai cô cháu mình cùng nhau tìm lối sáng đẹp hơn. (April 22. 2021)

Nguyễn Văn Hùng: 1 giờ 36 khuya.

Cô có tin có sự giao cảm không ạ? Con tin. Bởi con vừa thức dậy cho Hải Triều đi vệ sinh. mọi lần, con lăn ra ngủ luôn, nhưng đêm nay, con nóng ruột không ngủ nổi. Trong đầu vang lên giai điệu Ave Maria. Con mở máy với ý định xem và nghe bản nhạc, mới biết cô gửi bài Câu Chuyện Học Trò đó ạ.

TTBG:

Cô tin chứ. Đặc biệt hai bữa nay, tự dưng cô thấy tâm tư trống rỗng. Sáng nay ngồi vào đàn ba tiến, xong cô vào bàn viết, đăng lên bài cũ, đọc liền thư con, lại thấy bớt bi quan. Hình như đã được Đức Mẹ cứu rồi? Ave Maria là bản nhạc cô dành nghĩ riêng về Trân Sa.

Nguyễn Văn Hùng:

Khi ấy, trong tâm trí con nhớ lại bài cô viết về cô em gái đi vượt biên. Hai hôm trước, đọc bài về “một nửa sự thật”, vừa mới đây, bài Câu Chuyện Thầy Trò, con thấy lớn vớn của sự tốt cùng đau khổ nơi cô. Con lo quá! Chỉ sợ ghi không kịp để gửi tới cô. (Vì con nhắn bằng Smartphone chứ không phải máy vi tính cô ạ). Mọi người có thể quên cô nhưng Thượng Đế không bao giờ quên cô. Sợi tóc trên đầu cô, Ngài đã đếm rồi. Còn rất nhiều độc giả yêu mến và cần cô trong cái thời gió tanh mưa máu này cô ạ.

TTBG:

Thật tình từ hôm thứ Ba vừa rồi từ bệnh viện trở về, cô thấy hoàn toàn trống rỗng. Câu nói con về Thượng Đế giúp cô tìm lại niềm tin. Con an lòng. Cô đã bình thản sau cuộc trò chuyện với con. Cảm ơn con. Thôi, đi ngủ đi”.

□

2/ Đồng lúc cũng nhận những lời của Đoàn Kiệt ở Sài Gòn:

Đoàn Kiệt:

Đã trải lòng bằng văn chương thì bạn tâm chi những điều tiếng, thưa cô. Nghệ thuật tự tìm cho nhau những kẻ tri âm. Đọc bài Câu Chuyện Thầy Trò, tự dưng con thấy buồn hơn những bài đã đọc, dù không nhiều sự kiện.

TTBG:

Có những điều cô cần phải học từ con, ví dụ như câu nói thứ nhất. Cảm ơn con. RẤT HAY!

Đoàn Kiệt:

Dạ, cảm ơn cô. Đọc những tự truyện của cô mà nếu không áp thời gian vào thì có khác gì thời nay đâu. Hóa ra con người vẫn chỉ có bấy nhiêu đó tình...

TTBG:

Khác nhau ở cách hành xử. Cô nghĩ, chắc con cũng từng trải qua tâm trạng của người trong sách? Máy mười năm cầm viết, cô luôn luôn nghĩ “Đồng thanh tương ứng, đồng khí tương cầu”. Người ngàn xưa và người ngàn sau vẫn hiểu và thương được nhau ở cái tâm sự.

Đoàn Kiệt:

Dạ, có những tương đồng, nhưng đâu phải ai cũng dám bày tỏ.

TTBG:

Rất đúng. Một con đường mòn quanh hiu nhưng sạch sẽ vẫn làm bước chân lang thang thoải mái HON trên một đại lộ đông người. Rất cảm kích sự đồng cảm của con. (April 22/2021)

□